شینجیاڭنىڭ ۇلكەن جەمىس باعنان جاستىقتىڭ جالىندى لەبى ەستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

يارىكەن اۋدانى ارال اۋىلى بولۇمە قىستاعىنداعى مىڭ مۇلىق مول ۋتۇسمەدى بادام باعىندا جەمىس اعاشىنىڭ بۇتاق ـ جاپىراعى قاۋلاي ۇوسپ، جەمىس تۇيىندەرى سامالاداي سامسپ تۇر. "بۇرىنعى ەگىمشىلىك ۇلگىمىز تەك ەگىس اۋدانىن كەڭەيتۋگە عانا تالپىنۋ بولاتىن، سوڭعى بىرنەشە جىلدا ءبىز ساپاعا كەپىلدىك ەتۋ نەگىزىندە، بىرلىك ءتۇپتىڭ ءتۇسىمىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتتىق. قازىر بادامنىڭ مۇلىق ءتۇسىمى بۇرىنعى 100 كيلوگرامنان بىل 300 كيلوگرامعا جەتتى"، ـ دەيدى يارىكەن اۋدانىنداعى اۋىل شارۋاشىلىق، اۋىل ـ قىستاق مەكەمەسىنىڭ مەڭگەرۋشى قزمەتكەرى جاڭ چياڭ.

توپتالىپ، ۇجىمداسىپ دامۇ كىرىستىڭ ارتۇىن جەبەدى

اقسۋ قالاسى بەستىرمەن اۋىلىنىڭ 170 مۇلىق شالاننان ۇلگى كورسەتۋ باعندا اقسۋ تيانچۋان ورگانيكالىق اۋىل شارۋاشىلىعى سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ جورا باستىعى لياڭ شياۋجۇن ەگىنشى وتباسىلارىن باستاپ جاڭادان جەتىلدىرىلگەن ءپانتاۋ شالانى، ليمون شالانى قاتارلى جاڭا سورتتارعا باپتاۋ جۇرگىزىپ جاتىر ەكەن. لياڭ شياۋجۇننىڭ تانىستىرۋىنشا ۇلگى كورسەتۋ باعى "كاسپورىن + سەلبەستىك كووپەراتيۋى + بازا + شارۋا وتباسى" سىندى جالپىلىق دامۇ ۇلگىسى ارقىلى كاسپورىندى، سەلبەستىك كووپەراتيۋىن جەمىس ورمانى بازاسىن باسقارۋعا قاتىسۋعا نىتالاندىرىپ، ەگىمشى وتباسىلارىدى علمي جولمەن ەگۇ تەحنيكاسىن ۇيرەنۋگە جەتەكتەگەن.

باعراش اۋدانى شەكىننۇر اۋىلى لاحەننۇر قىستاعى "سايالحات + ەرەكشە ەگىمشىلىك + سەلبەستىك كووپەراتيۋى" دامۇ ۇلگىسىن قولدانىپ، جەرگىلىكتى شاپتول كاسپ سالاسى مارىكاسىنىڭ اتىن شعارىپ، شاپتول كاسپ سالاسىنىڭ كاسىبي، كولەمدەنگەن دامۇ جولىنا تۇسۋىنە مۇمكىندىك جاسالىپ، ەرەكشە ەگىمشىلىك كاسىبىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋدى، دارەجەسىن ءوسىرۋدى ىلگەرىلەتتى.

سەرىكتەسپە ەگۇدەن سىرت، كەيبىر سەرىكتەستىكتەر الدىڭعى ساتىپ الۋ، سوڭعى ساتۋ بۇىندارىن ىركىلىسسىز دەندىرىپ، جەمىس ورمانى ونىمدەرىنىڭ ساتىلمالي قالۇىنان ۇايىمداماۋعا مۇمكىندىك جاسادى.

شينجياڭ يوۇلگو اۋىل شارۋاشىلىعى علىم ـ تەحنيكاسى شەكتى سەرىكتەستىگى بىرلەسپە كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ سىندى ءوندىرىس، شارۋاشىلىق جۇرگىزۋ ۇلگىسىن قولدانىپ، بيىل يىگىسىز اۋدانىنداعى 102 سەلبەستىك كووپەراتيۋىمەن جەمىس ـ جيدەك، كوكونىس ەگۇ جانە ءونىم ساتىپ الۋ توقتامىن جاسادى. "بيىل ءبىز قاشقار ايماعىنداعى 190نان استام شارۋالار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۋىمەن جەمىس ـ جيدەك، كوكونىس ەگۇ جانە ءونىم ساتىپ الۋ توقتامىن جاساسىپ، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان 120 مىڭ كەدەي وتباسىن تىكە جەتەكتەپ، وتباسىلىق ورتاشا كىرىستەرىن 1750 يۋان ارتتىرىدى"، ـ دەيدى يارىكەن اتالعان سەرىكتەستىكتىڭ باس دىرەكتورى ژاڭ يۇيچيان.

سوڭعى جىلداردان بەرى، رايونىمىزدىڭ جەر ـ جەرى تاپسىرىستىق اۋىل شارۋاشىلىعىن جەمىس ونىمدەرىنىڭ ساتىلۋ قينىشىلىعىن شەشۋدىڭ ماڭىزدى تۇتقاسى ەتىپ، باستاماشى كاسىپورىندار، سەلبەستىك كووپەراتيۋتەرى سياقتى اۋىل شارۋاشىلىعىنداعى شارۋاشىلىق جۇرگىزۋشى تۇلعالاردىڭ بازاردا توپ جارۋىنا مۇمكىندىك جاسالىپ، ولاردىڭ سۇرانىسقا اناعۇرلىم سەزىمتال بولۋ سىندى ارتقىشىلىعىن ساۋلەلەندىرىپ، بازاردىڭ تامىرىن ءدوپ باسىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ ساپاسى دا، باعاسى دا جاقسى بولۇىن جۇزەگە اسىردى. سونىمەن بىرگە، اۋىل شارۋاشىلىعىنداعى شارۋاشىلىق جۇرگىزۋشى تۇلعالاردى شاعىن شارۋا وتباسىلارىمەن مۇددەنى بايلانىستىرۋ مەحانيزمىن ورناتۋعا نىتالاندىرىپ، شاعىن شارۋا وتباسىلارىن وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۋ ارناسىنا ەنگىزىپ، ۇجىمداسىپ دامۇدى جۇزەگە اسىردى.

كولەمىن كەڭەيتىپ، ءوندىرۋ مەن ساتۋدى ءبىر تۇلعالاندىرۋ ومىرشەڭدىك كۇش ۇستەدى

ەگىمشىلىك نىسەرىن ساپالىلاندىرۋدىڭ، ۇجىمداسىپ دامۇدىڭ تۇپكى ماقساتى ـــ شينجياڭنىڭ جەمىس ورمانى ونىمدەرىن بازارعا شعارۋ.

جەمىس ونىمدەرىنىڭ ءوندىرىلۋدىنىڭ، مانەرلەنۋىنىڭ، ساتىلۋىنىڭ ءبىر تۇلعالانۋىن بىرتىندەپ جۇزەگە اسىرۋعا بىلەسە، شينجياڭ جەمىستەرىنىڭ سىرتقا ساتىلۋ كولەمى بىرتىندەپ كەڭەيىپ، ساتىلۋ ءتاسىلى دە اناعۇرلىم يكەمدى بولا ءتۇستى.

"بۇرىن جاڭعاق ساتۋدا تالەيگە قارايتىنبىز، ال قازىر جەرگىلىكتى تولايىم ساتۋ ايىرباس ورىندارىندا زاتىڭ جاقسى بولسا، ساۋداگەرلەر تالاسىپ ساتىپ الادى"، ـ دەدى 7 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى شينجياڭ جاڭعاعى قاعىلىق تولايىم ساتۋ ايىرباس بازارىندا ەگىنشى قۇرباننىسا يدايات ءماز ـ مايرام بولىپ. بىلتىر جالپى 41 مىڭ تونناعا جاڭعاق ساتىپ الىپ، 39 مىڭ تونناعا جاڭعاق ايىرباسىن جۇزەگە اسىرىپ، تۇتاس قاشقار ايماعىنا نەپال جاسادىق، ـ دەيدى بازار ايىرباس ورتالىعىنىڭ باس دىرەكتورى ژاڭ شيڭحۋا.

7 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنى "ۇلكەن قامبانى شعىستا جىلجىتۋ" شاندۇڭنىڭ، قاشقاردىڭ ايگىلى، ساپالى، ەرەكشە ونىمدەرىن كورسەتۋ، قزمەت وتەۋ ورتالىعىنىڭ ءوندىرۋ مەن ساتۋدى ۇشتاستىرۋ جينالىسى قاشقاردا وتكىزىلدى. شاندۇڭ قاشقار ەرەكشە اۋىل شارۋاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن قامبادا ساقتاۋ، جاس كۇيىندە جەتكىزۋ ورتالىعىن سالىپ، حۋادۇڭ، حۋابەي وڭىرىنە نەپال جاساپ، جەمىس ونىمدەرىنىڭ "شينجياڭنان شىعۋى قيىن بولۋ"، "شينجياڭنان شىعۋى قىمبات بولۋ" ماسەلەسىن شەشتى. بيىل 6 ـ ايعا دەيىن "شاندۇڭ ۇلكەن قامباسىنان" 11 مىڭ شارشى مەترىن سالىپ بولىپ، وعان شينجياڭنىڭ 60 كاسپورنى ىرگە تەپتى، وندىرىستىق شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىنىڭ ساقتالۋ مولشەرى 3000 تونناداي استى.

كەڭ ساتۋ تورى شينجياڭ جەمىس ونىمدەرىنىڭ مەملەكەت قاقپاسىنان شىعۋ قادامىن جەدەلدەتتى. 2019 ـ جىلى 968.5 تونناعا شينجياڭ جاڭعاعى، جاڭعاق ءتانى تەلگەن جۇك پويەزى ءۇرىمجى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋماعى جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزدارى جىناۋ ـ توپتاۋ ورتالىعىنان تۇركيانىڭ مەرشىن پورتىنا جول الىپ، وسى پورت ارقىلى تۇركيانىڭ جانە ونىڭ ماڭىنداعى مەملەكەتتەردىڭ بازارىنا كىرىپ، شينجياڭ جاڭعاعى تۇڭعىش رەت مولنان حالقارالىق بازارعا ەكسپورتتالدى.

قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانى ارقاۋ ەتىپ، شينجياڭ تاڭداۋلى ءونىمدى جەمىس ورمانى كاسىبىن زور كۇشپەن دامىتىپ، كاسىبي شەبەرلىكتىڭ وسۋىنە سۇيەنىپ، جەمىس ونىمدەرىنىڭ ساپاسىن زور مولشەردە جوعارىلاتىپ، جەمىس ورمانى كاسىبىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتتى. شينجياڭنىڭ ۇلكەن جەمىس باعىنىڭ حوش ءيىسى تيانشاننان تاراپ، اناعۇرلىم كەڭ بازارعا قاراي اعىلۋدا.

(باسى 1 ـ بەتتە)

مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جانە ساۋلاماتتىق كومیتەتى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مامانداردىڭ گرۋپپاسىنىڭ باستىعى يۇي جيڭجين، مەديتسينالىق قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ مامانداردىڭ گرۋپپاسىنىڭ باستىعى ژاڭ جيان، ەپيدەميولوگيالىق تەكسەرۋ مامانداردىڭ گرۋپپاسىنىڭ باستىعى لەي جىڭلۇڭ جانە قاتىستى مامانداردىڭ ماجلىسكە قاتىناستى.

اۋتونومياعا رايوندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيى، اۋتونومياعا رايونىنىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قزمەتى قولباسشىلىق شتابىنىڭ قولباسشىسى لي پىڭشين ءماجلىستى باسقاردى.

ماجلىسته مامانداردىڭ ءبىر ءبولىم ايماق، وبلىستاردىڭ نۇكلەين قىشقىلىن تەكسەرۋ، ەپيدەميولوگيالىق تەكسەرۋ جانە تەگىن انقتاۋ، بەلگىلەنگەن شيپاحانالار، الەۋمەتتىك اۋماقتاعى ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ، ىندەتتىڭ الدىن الۋ زاتتىق ماتەريالدارىمەن قامتاماسىز ەتۋ سياقتى جاقتاردىڭ قزمەتتەردىڭ ورىستەتىلۋ جاعدايىن ەگجەي ـ تەگجەيلى ۇعىستى.

يۇي شۇەجۇن بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: پارتيا ورتالىق كومیتەتى، مەملەكەتتىك كەڭەس شينجياڭداعى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋگە ايرىقشا ءمان بەردى، ورنباسار زۇڭلي سۇن چۇنلان شينجياڭعا كەلىپ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، جەتەكشىلىك ەتتى جانە ايقىن قزمەت تالاپتارىن ورتاعا قويدى، مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جانە سالاماتتىق كومیتەتى دەرەۋ شينجياڭعا مامانداردى گرۋپپاسىن جىبەردى. شينجياڭ قاتاڭ ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن دەرەۋ اتقارىپ، ۇيرۇستىڭ تارالۋ ارناسىن باتىل ۇزۇگە، ىندەتتىڭ سىرتقا تارالۋىنان، جاۋىلۇنان، ورشۇىنەن قاتاڭ ساقتانۋعا پارىمەندى قامتاماسىزدىق ۇسىندى. باس شۇجي شي جينپينگنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇحىن جانە پارتيا ورتالىق كومیتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ شەشىمەرىن، ورنالاستىرۋلارىن ۇزدىكسىز مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قزمەتىنە ايرىقشا ءمان بەرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ سىندى ارقاۋدى قاشاندا مىقتاپ شيراتىپ، حاۋىپ ـ قاتەر تانىمىن شنايى جوعارىلاتىپ، تومەنگى شەكتە ويلاۋدى بەرىك ورناتىپ، سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋ، ىشتە قايتا بەلەڭ بەرۋدەن ساقتانۋ قزمەتىن ۇزدىكسىز تۇرده ويداعىداي يگەرۋ كەرەك. "ءتورت ەرتە بولۋدى" باتىلدىقپەن ورىنداپ، نۇكلەين قىشقىلىن تەكسەرۋ قابىلەتى مەن ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ەپيدەميولوگيالىق تەكسەرۋ جانە تەگىن انقتاۋ قزمەتىن ىشكەرىلەي ورىستەتىپ، الەۋمەتتىك اۋماقتى باسقارۋدى كۇشەيتىپ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ سياقتى كاسىبي قزمەتكەرلەردىڭ رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۋ كەرەك. شۇعىل جاعداي بوينشا دايىندىقتى علمي، ناقتى، ءونىمدى، ويداعىداي نىستەپ، سانى جەتكىلىكتى، ولشەمدى جۇقپالى اۋرۋلار شيپاحانالارىن، اۋرۋ توسەكتەرىن، ەمدەۋ قزمەتكەرلەرىن جانە ءدارى ـ دارمەك، زاتتىق ماتەريالدارىدى الدىن الا تىڭعىلىقتى دايىنداپ قويۋ كەرەك، "ون ساقتىقتىڭ توعىزى نىسكە قوسلماي" قالسا دا، دايىندىپ قويىپ قولدانىلماي قالسا دا، دايىندىقسىز شايقاس جۇرگىزۋگە استە بولمايدى. جاڭا داۋىردەگى وتانشىلدىق تازالىق قيىنىن جالپى بەتتىك ورىستەتىپ، قالا، اۋىلدار ـ دىڭ قورشاعان ورتاسىن رەتتەۋ ـ جونگە سالۋدى ىلگەرىلەتپ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، اۋرۋدىڭ الدىن الۋ بىلمەدەرىن جالپىلاستىرىپ، ورىكەنيەتتى، سالاماتتى، جاسىل، قورشاعان ورتانى قورعاۋعا پايدالى تۇرمىس ءتاسىلىن جەتىلدىرۋ كەرەك.

لي پىڭشين مىنالاردى ءبىلدىردى: سەنىمدى بەكەمدەۋ، قيىندىقتى بىلەك بەرىكتىرە جەڭۋ، علمي ساقتانۋ ـ ەمدەۋ، دالمە ـ ءدال شارا قولدانۋ سىندى باس تالاپتى جالپى بەتتىك دايەكتىلەندىرىپ، مامانداردىڭ گرۋپپاسىنىڭ جەتەكشىلىگى، تالابى بوينشا ەرتە بايقاۋ، ەرتە مالىمدەۋ، ەرتە اۋشالاۋ، ەرتە ەمدەۋ شارالارىن قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ ءۇرىمجى قالاسىن ماڭىزدى ءتۇيىن ەتكەن، بۇكىل رايون سايكەسپە بىرلەسە قيمىلدايتىن جۇيەسىن كۇش سالا ورناتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسىن باتىل، ويداعىداي جۇرگىزۋ كەرەك.

اۋتونومياعا رايونىنىڭ جانە بيۇتۇاننىڭ باسشىلارىنان تيان ۇىن، لي يفي، ژاڭ ميڭشان، لىۋ جيانشين، ۇان حايچۇان، ياڭ يۇڭ، لۇ شۇيىيڭ نەگىزگى ءماجلىس ورىنداماجلىسكە قاتىناستى.

شىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇدى ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتەيىك

ءۇرىمجى قالاسى شوعىرلى مەديتسينالىق باقلاۋ تۇيىندەرىنىڭ قزمەت وتەۋىن، قامتاماسىزداندىرۋىن بار كۇشپەن ويداعىداي نىستەدى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى لي چۇنشيا، جاۋ چۇنحۋا 7 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. ءۇرىمجى قالاسىندا ىندەت تۇلعالاننان بەرى، جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۋى دياگنوزى تۇراقتاندىرىلعان ناۋقاستارمەن جاقىن جۇىسقان ادامدارعا شوعىرلى مەديتسينالىق باقلاۋ جۇرگىزىلدى. 7 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى اۋتونومياعا رايوندىق ۇكىمەتتىڭ اقپارات كەڭەسى اشقان ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قزمەتى جونىندەگى اقپار جاريالاۋ ماجلىسىندە ءۇرىمجى قالالىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومیتەتىنىڭ مەڭگەرۋشىسى جاڭ ۇي بىلاي دەپ تانىستىردى: ءۇرىمجى قالاسى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ قاتىستى تالاپتارى بوينشا شوعىرلى مەديتسينالىق باقلاۋ تۇيىندەرىنىڭ مەديتسينالىق باقلاۋ، تۇرمىستىق قامتاماسىزداندىرۋ، پسيحولوگيالىق جەتەكتەۋ سياقتى قزمەت وتەۋ قزمەتتەرىن بار كۇشپەن ويداعىداي نىستەدى.

جاڭ ۇي بىلاي دەدى: ءۇرىمجى قالاسى شوعىرلى مەديتسينالىق باقلاۋعا الۋعا ءتيىستى ادامدارعا دەر كەزىندە ارناۋلى ادام، ارناۋلى كولىك ورنالاستىرىپ، "بەتپە ـ بەت" وتكىزىپ بەردى، "تۇيىننەن ـ تۇيىنگە" تاسىدى، ءبىر ادامعا ءبىر بولمە ورنالاستىردى (بالالار، ناۋقاس ادامدار سياقتى باسقالاردىڭ كومەگىن قاجەت ەتەتىن ادامدار مۇنىڭ سىرتىندا)، ۇيىنە بارىپ دەنە تەمپەراتۋراسىن ولشەپ، دەنساۋلىعىندا قالپسىز جاعدايى بايقالعاندارىن دەرەۋ باسقا جەرگە اپارىپ ەمدەتتى.

شوعىرلى مەديتسينالىق باقلاۋ تۇيىننەنگى بارلىق ۇيلەردە دەرلىكتەي نەگىزگى تۇرمىستىق قۇرىلعىلار، تۇرمستىق بۇيمدار سەپتەلدى، بەلگىلەنگەن ۋاقىتتا تاماق جەتكىزىلدى ءارى باسقا اۋرۋدى بار ادامدارعا دەر كەزىندە ءدارى ـ دارمەك جەتكىزىلدى، شۇعىل اۋرۋدى بايقالعاندار ارناۋلى كولىكپەن شيپاحاناعا ەمدەۋگە اپارىلدى. سونىمەن بىرگە، ينتەرنەت جەلىسىندە جەلدەن تىس ءادىس قولدانىلىپ، شوعىرلى مەديتسينالىق باقلاۋعا النعان ادامدارعا پسيحولوگيالىق كەڭەس بەرۋ قزمەتى ورىستەتىلىپ، پسيحيكالىق قسىمدى جەڭىلدەتىپ، كوڭىل ـ كۇيدى ورنىقتىرىپ، سەنىمدى ارتتىردى.

ايقاسپالى جۇعىمدالۋدان قاتاڭ ساقتانۋ ءۇشىن، شوعىرلى مەديتسينالىق باقلاۋ تۇيىننىڭ ەمدەۋ قزمەتكەرلەرىنەن باسقا ادامدارعا كىرىپ ـ شىعۋىنا قاتاڭ تىيىم سالىندى. تازا اۋماق، جارتىلاي لاستانعان اۋماق جانە لاستانعان اۋماق ۇيلەسىمدى ورنالاستىرىلدى، ورتا تازالعىن باسقارۋ كۇشەيتىلدى، ءارىبر بولمەنىڭ دەربەس اۋا الماستىرۋىنا كەپىلدىك ەتىلدى، مەديتسينالىق ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ ولشەمى بوينشا جابدىقتاردى سەپتەۋ، زارارسىزداندىرۋ جۇرگىزىلىپ، مەديتسينالىق قوقىر ـ قوقسقتار دەر كەزىندە تازالانىپ، تاسىپ اكەتىلدى.

الەۋمەتتىك كوڭىل ءبولىپ وتىرعان شۇعىل ەمدەۋ ماتەريالدارىمەن قامتاماسىز ەتۋ مەتۋ ماسەلەسى جونىندە، اۋتونومياعا رايوننىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قولباسشىلىق شتابىنىڭ ەمدەۋ ماتەريالدارىمەن قامتاماسىز ەتۋ گرۋپپاسىنىڭ ورىنباسار باستىعى جاڭ رۇك بىلاي دەپ تانىستىردى: اۋتونومياعا رايوننىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قزمەتى قولباسشىلىق شتابى "ەمدەۋ ـ قۇتقارۋعا كەپىلدىك ەتۋ، ماۋىل ءىستى ۇيىمداستىرۋ، ۇيگە جەتكىزۋ" بۇقارانىڭ ۇيدە بولعان كەزدە تۇرمىستا قاجەتتى بۇيمداردى ساتىپ الۋداعى العاشقى تاڭداعان ءتاسىلى بولدى.

2017 ـ جىلى قۇرىلعان كۇشار قالاسىنىڭ ۇيۇي تەز جەتكىزۋ ەلەكتروندى ساۋدا تۇعىرى جاس ءونىم، تاپسىرىسپەن تاماق جەتكىزۋ سياقتى ىنتەرنەت جەلىسىندەگى، جەلدەمەن تىسقارعى ساتۋدى قامتىدى، جاڭا كاسىپ كۇيىنەن كەلگەن پايدانىڭ ارقاسىندا وسى تۇعىر كولەمىن ۇزدىكسىز كەڭەيتىپكەشى.

وسى كاسىپورىننىڭ جاۋاپتىسى بيىك چيجين بىلاي دەپ تانىستىردى: "قازىر ايلىق ساتۋ سوماسى 3 ميلليون يۋانعا جەتتى. الداعى ۋاقىتتا ءبىز جەرگىلىكتى ورىندىعى ءىرى، ورتا تۇرپاتتى شاعىن اۋماقتاردى تياناق ەتىپ، 40تان استام جاستىڭ شارۋاشىلىق قۇرۋىنا باستاماشىلدىق ەتپەكپىز، سوندای ـ اق ءىرى كولەمدى قامبا قۇرماقپىز، قامبا قۇرىلعان سوڭ، تۇرعىندارداڭ ساتىپ الۋ وزىندىك قۇنى 15% تومەندەيدى".

شينجياڭ سۇنيك يگوۇ ىنتەرنەتتىڭ باسىمدىلىعىنان پايدالانىپ، ىنتەرنەت جەلىسىندەگى سۇنيك بۇلت دۇكەننىڭ شاعىن باعدارلاماسى، سۇنيك تۇيكى، ۇيچاتتا لەزدىك ساتىپ الۋ، تەكە تاراتۋ ارقىلى ساتۋ سياقتى الەۋمەتتىك توپقا ساتۋ قۇرالدارى ارقىلى وتباسى ەلەكتر جابدىقتارىن ساتىپ الۋعا قزمەت وتەپ، "ءۇي ەكونوميكاسىن" جاندىندىردى.

ۇيدە وتىرىپ ىندەتتەن ساقتانۋ كەزىندە ءبارىن ىنتەرنەتتە ساتىپ الۋعا بولاتىن بولدى. جاڭا، جاس ونىمدەر زور دارەجەدە ارتۇدان تىس، ەرەك حايۋاندار تۇرمىسى، ويىن جابدىقتارى جانە دەنە شىنىقتىرۋ تۇرىندەگى تاۋارلار دا جۇرتتىڭ ەرەكشە القاۋىنا يە بولدى.

بيىل الدىڭعى جارتى جىلدا ىنتەرنەتتەگى قاتىستى قزمەت وتەۋ كاسىپتەرى قارقىندى ارتتى. 1 ـ ايدان 5 ـ ايعا دەيىن بۇكىل رايوندا ىنتەرنەت پەن قاتىستى قزمەت وتەۋ كاسىپتەرى بىلتىرعى سايكەس مەزگىلدەگىدەن 26.1% ارتتى. مۇنىڭ ىشىندە كولەمىنەن جوعارى ىنتەرنەتكە قوسىلعان جانە قاتىستى قزمەت وتەۋ كاسىپتەرى 66.7% ارتتى، ىنتەرنەت ساندى مالىمەت قزمەت وتەۋى 1.6 ەسە ارتتى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۋتونومياعا رايوندىق ساۋدا مەڭگەرمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى بىلاي دەپ تانىستىردى: بيىل الدىڭعى جارتى جىلدا رايونىمىزدا كوپتەگەن اۋدان "اۋدان اكىمىنىڭ تەكە تاراتۋى" قيىمىن ورىستەتتى، ءار دارەجەلى كادرلار، جۇرگىزۋشىلەر ەكىران بەتىندە اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن ساتىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسىپتەرىنىڭ دامۇىن جەبەدى ءارى نەگىزگى ساتىدىعى تەكە تاراتۋ ەلەكتروندى ساۋداسىنىڭ دامۇىنا باستاماشىلدىق ەتتى.

شينجياڭ شيىۇي چۇانچي ىنتەرنەت ىلىم ـ تەحنيكاسى شەكتى سەرىكتەستىگى يوپۇرعا، اقتاۋ سياقتى 13 اۋداندا الەۋمەتتىك ەلەكتروندى ساۋدا تەكە تاراتۋ ءۇيىن اشىپ، "ەلەكتروندى ساۋدادان حابارى بار، تەكە تاراتۋدى بىلەتىن "تاربيەلەۋشى لەكتورلاردى اۋداندارعا بارىپ، ەلەكتروندى ساۋدا تەكە تاراتۋ ارقىلى ساتۋ بوينشا تاربيەلەۋگە ۇيىمداستىردى. "بيىل ءبىز اۋداندىق ـ قىستاق ەلەكتروندى ساۋدا دارىندىلارى قوسىنىنان ءبىر توبىن تاربيەلەۋدى جوسپارلاپ وتىرمىز، قازىر 8000عا جۋىق ادامدى (رەت) تاربيەلەدىك"، ـ دەدى وسى سەرىكتەستىكتىڭ جاۋاپتىسى لي لۇيۇي.

توعىسۋ جاڭا ومىرشەڭدىكتى تۇىندايتى

ىنتەرنەت جەلىسىندەگى ساباقحانادان ۇيرەتۋالدى ماجلىسكە، زەردەلى جاساۋدان ادام مەن ادام جۇىسپايتىن اسحانا دەيىن، ىندەتتىڭ نەپالنا ۇشىرادى، بيىل الدىڭعى جارتى جىلدا كوپتەگەن ءداستۇرلى كاسىپ سالاسى ينفورماتسيالاندىرۋدى قانات ەتىپ، سيفرلانعان داۋىر ارناسىنا ءتۇسىپ، تۇتىنۋ قاجەتىن تۇىندايتىپ، ەكونوميكالىق ارتۇدىڭ انالعۇرلىم كوپ مۇمكىندىگىن جاراتتى.

شينجياڭ جۇڭگۇڭ ءبىلىم بەرۋ ـــ ءبىلىم بەرۋگە قزمەت وتەۋ قۇرىلىمى، الدىڭعى جارتى جىلدا وسى قۇرىلىم قارىدارلار بايلىعى مەن تانىمالى مارىكا باسىمدىعىنا سۇيەنە وتىرىپ، ىنتەرنەت جەلىسىندە تاربيەلەۋدى ورىستەتتى. قۇرىلىمنىڭ جاۋاپتىسى شياۋ شىڭتاۋ بىلاي دەپ تانىستىردى: سەرىكتەستىكتىڭ ايقىن سيفرلانعان شارۋاشىلىق ستراتەگياسى بار، وزىق ىنتەرنەت جەلىسىندەگى كولەمدەنگەن زەرتتەۋ ـ اشۋ جانە ىنتەرنەت جەلىسىندەگى جان ـ جاقتى قزمەت وتەۋ قابىلەتىنە سۇيەنە وتىرىپ، ىنتەرنەت جەلىسىندەگى، جەلدەمەن تىسقارعى توعىسقان جاڭالىق اشۋ ونىمدەرىن كۇش سالا دامىتادى، مەجەمەن بىىل ىنتەرنەت جەلىسىندە تاربيەلەيتىن ادام سانى (رەت) مەن كىرىسى اناعۇرلىم جوعارىلايدى.

جاڭا كاسىپ كۇيىنىڭ، جاڭا ۇلگىنىڭ تولىسىپ جەتىلۋى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋ جاعدايىندا توتەپ بەرۋ شاراسى ءارى ءداستۇرلى كاسىپ سالالارىنىڭ تىيىنىڭ وزگەرىپ، دارەجەسىنىڭ جوعارىلاتۋ، سونەمەن جالعاسۋ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋ، ەكونوميكالىق جوعارى ساپالى دامۇىن جۇزەگە اسىرۋداعى ىرىقتى جۇمىس.

تاياۋدا ءۇرىمجى قالاسى تيانشان رايونى مينجۇ جولىنداعى تانىمالى يتيانياڭ قوناق ۇيى تاپسىرىسپەن تاماق جەتكىزۋ ساۋدا ورتالىعىن اشىپ، "جولقىپاي تاپسىرىسپەن تاماق جەتكىزۋدى" قولدانىپ قالا تۇرعىندارىنىڭ قاجەتىن قاناعاتتاندىردى. ساندى مالىمەتتەردە كورسەتىلۋىنشە، الدىڭعى جارتى جىلدا بۇكىل رايوندىداعى نورماسى شەكتەلگەن كولەمنەن جوعارى اس ـ سۋ كاسىبى ورنداری الەۋمەتتىك جەلى ارقىلى تاماق اقىسى كىرىسىنىڭ سايكەس مەزگىلدەگىدەن 14.6% ارتۇىن سىكە اسىرعان، مۇنىڭ ىشىندە 6 ـ ايدا 20.2% ارتقان.

قاتىستى كاسىبى تۇلعالار مىنانى ءبىلدىردى: جاڭا كاسىپ كۇيى جاڭا بۇىن ىنتەرنەت ينفورماتسياسى تەحنيكاسىن سۇيەنىش ەتىپ، ادامداردىڭ ءوندىرىس، تۇرمىس قاجەتىن قاناعاتتاندىراتىن قوعامنىڭ العا باسۋ بەتالىسىن ايگىلەيدى، بۇل ءداستۇرلى كاسىپتىڭ ورنىن جاي عانا باسا سالۋ ەمەس، قايتا ونىمەن جالعاسۋ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋ، سونەمەن بىرگە ەكەۋىنىڭ تىعىز توعىسىپ قالداسۋىن ىلگەرىلەتپ، ادامداردىڭ ءوندىرىس، تۇرمىس قاجەتىن ءتىپتى جاقسى قاناعاتتاندىرۋ بولىپ تابىلادى.

جاڭاشا تۇتىنۋ اۋقىمعا اينالدى

ىندەت مەزگىلى جاڭاشا تۇتىنۋ مەن دارەجەسى جوعارىلاعان تۇتىنۋدى جارىققا شعاردى، "قول تەلەفوندا تاپسىرىس بەرۋ، ۇيگە جەتكىزۋ" بۇقارانىڭ ۇيدە بولعان كەزدە تۇرمىستا قاجەتتى بۇيمداردى ساتىپ الۋداعى العاشقى تاڭداعان ءتاسىلى بولدى.

2017 ـ جىلى قۇرىلعان كۇشار قالاسىنىڭ ۇيۇي تەز جەتكىزۋ ەلەكتروندى ساۋدا تۇعىرى جاس ءونىم، تاپسىرىسپەن تاماق جەتكىزۋ سياقتى ىنتەرنەت جەلىسىندەگى، جەلدەمەن تىسقارعى ساتۋدى قامتىدى، جاڭا كاسىپ كۇيىنەن كەلگەن پايدانىڭ ارقاسىندا وسى تۇعىر كولەمىن ۇزدىكسىز كەڭەيتىپكەشى.

وسى كاسىپورىننىڭ جاۋاپتىسى بيىك چيجين بىلاي دەپ تانىستىردى: "قازىر ايلىق ساتۋ سوماسى 3 ميلليون يۋانعا جەتتى. الداعى ۋاقىتتا ءبىز جەرگىلىكتى ورىندىعى ءىرى، ورتا تۇرپاتتى شاعىن اۋماقتاردى تياناق ەتىپ، 40تان استام جاستىڭ شارۋاشىلىق قۇرۋىنا باستاماشىلدىق ەتپەكپىز، سوندای ـ اق ءىرى كولەمدى قامبا قۇرماقپىز، قامبا قۇرىلعان سوڭ، تۇرعىندارداڭ ساتىپ الۋ وزىندىك قۇنى 15% تومەندەيدى".

شينجياڭ سۇنيك يگوۇ ىنتەرنەتتىڭ باسىمدىلىعىنان پايدالانىپ، ىنتەرنەت جەلىسىندەگى سۇنيك بۇلت دۇكەننىڭ شاعىن باعدارلاماسى، سۇنيك تۇيكى، ۇيچاتتا لەزدىك ساتىپ الۋ، تەكە تاراتۋ ارقىلى ساتۋ سياقتى الەۋمەتتىك توپقا ساتۋ قۇرالدارى ارقىلى وتباسى ەلە